

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Kollár József, Ujvidéken: Schäfer Péter könyvkereskedéseiben, Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában, Bács-Almásán: Rosenbergs A. czégnél.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.

Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak és földmivéseknek év 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden péntek

A bácsmezei szanatorium.

Volt idő hazánkban, midőn az orvosi kar tétlenül állott a tüdővészszel szemben; volt idő, midőn az állam nemzetgazdasági szempontból át-érezte (érzi ma is!) a tüdővész pusztítását; volt idő, midőn a társadalom és a család rettegve beszélt a tüdővészről.

Ily körülmények között a nagytudományu orvosprofesszor, a kiváló államférfiu *Korányi Frigyes* adta ki a riadót hazánkban a tüdővész ellen. Ő hirdette hazánkban a millenaris évben, hogy a tüdővész gyógyítható, enyhíthető és ez ellen hathatósan védekezhetünk a szanatoriumi elvek: edzés, jó levegő, diéta, tisztaság stb. elvek pontos betartása és terjesztése által. S megindult a nagy nemzeti harez, a mely táborhoz társadalmunk legelőkelőbbjei csatlakoztak és így csakhamar megalakult felejthetetlen *Erzsébet királyné* emlékének: az *„Erzsébet királyné szanatorium egyesület”*. Ő felsége a király védnöksége alatt, melynek nagyérdemű elnöke gróf *Batthyányi Lajos*, *Korányi Frigyes*, *Müller Vilmos*, *Ormódy Kathy*, *Tauszky* stb. kiváló és érdemdus tagjai.

Ezen orvosi, politikai és socialis szempontból hazafiasan működő egyesület fáradhatatlan munkálkodása alatt csakhamar felépült Budakeszen, a budai hegyekben, a Jánoshegy által övezett gyönyörű vájulatában a ritka építkezésű, páratlan berendezésű és

sok tekintetben a külföldi legelső szanatoriumot felülmuló *Erzsébet királyné Szanatorium*, a mely intézet egy az egyesület büszkeségére, mint hazánk dícsőségére válik, a mely szanatorium betegeket gyógyít, enyhít és e hazában az oly égetően szükséges szanatoriumi elveket elméletileg és gyakorlatilag terjeszti és így észrevétlenül a közegészségügyi ismereteket a társadalom és családokban magasabb színvonalra emeli.

Ezen egyesület működésének hatása alatt megindult hazánkban több megyében s városban a tüdővész elleni küzdelem és a tüdővész szanatoriumok felállításának eszméje. Így Nagyváradon, Vas, Nyitra, Szepességben és a lelkesen és kitartóan buzgó *Lukács* főispán vezérlete alatt Békésmegyében.

Bácskában is régi kérelme már az orvosfiókszövetségnek egy a *Bácskában építendő szanatorium*, a mozgolódás ugyan meg van, de eddig pozitív eredményt még nem lehet felmutatni. A Békésmegyei *József főherczeg* védnöksége alatt álló szanatoriumi egyesület forrongó működésének következtében megyénkben jelenleg a tüdővész elleni mozgalom az általános érdeklődés tárgya.

Hisszük s reméljük, hogy nemsokára eljő az idő, midőn meg fogjuk mutatni, hogy mi még a régi jóhírű bácskaiak vagyunk és így nemesak ezen szent eszme-érdekében más megye szolgálatába állunk, hanem egy

a „Bácskában építendő szanatorium” felállításával a mi megyénk betegeinek jajgatásait meg fogjuk hallgatni és teljesíteni fogjuk orvosfiókszövetségünk régi kérelmét, megyénk büszkeségének és hazánk előrehaladásának jelentékeny factorának báró *Vojnits István* pártfogásával, a minden jó, igaz s nemesért lelkesedő főispán *Latinovits Pál* és a Bácskában általános köztiszteltetben álló *Karácsony Gyula* alispán, megyénk tisztí főorvosának, dr. *Pavlovits Simon* és a bácsmezei orvosszövetség elnökének *Pertschy Ferencz* közreműködésével.

Az *Erzsébet királyné* szanatorium egyesület ezen előrelátó nagy nemzeti munkája által örök hálára kötelezte az államot, társadalmat, mert ezen egyesület adta kezébe nemzetünknek: erőt, egészséget, munkaképességet, hogy haladhasson előre tudomány, művészet, ipar és kereskedelem terén és hogy nemzetgazdaságát magasabb színvonalra emelhesse, hogy e haza felvehesse a versenyt ugy Ausztriával, mint a művelt nyugattal.

König Endre.

A bácskai családok történetéhez.

XV.

A család ősei a XVIII században költöztek hazánkba s itt megyénkben Bács-Szentiván községben letelepedvén, a közéletben már korán tevékeny részt vettek. A nemességet „Kamjonkai” előnévvel *Sz. János* szentiváni és zombori nagy-

A Businessmenek hazájában.

— New-York. —

A „BÁCSMEGYE” számára írta:

Latinovits Géza orsz. képviselő.

(6) NEW-YORK, 1904. szeptember.

New-York tudvalevőleg az Egyesült Államok lélekszámra legnagyobb városa és legfontosabb kikötő helye, mely talán az összes kikötők között forgalom tekintetében az első helyen áll. De meg is látszik a város külső képén a nagy kereskedelmi kikötő és az élénk üzleti élet. Leírhatatlan a mozgalmas, hangyabolyhoz hasonló sürgés-forgás, mely a jobb utcákon észlelhető. Látni a járművek minden nemét, a nagy társzerkértől a kis négykerekű könnyű „american”-ig. Egyik villamos a másik után mind zsúfolásig tömve. Itt az állóhelyek engedélyezve vannak. Azután a merész „Elevated” vasut, mely a házak felett robog el, szintén csak úgy önti magából az utast, majd minden perczben robog lejárunk felett a három-négy kocsiálló álló vonat.

A fontosabb utvonalak keresztezésénél mindenütt ott áll a szép, szalás, megtermett rendőr, többnyire „ir” fiukból válogatják ki. Egyenruhájá egyszerű sötétkék ruhából áll, minden sujtás nélkül, jobb mellén a szám. Sisakja: világos barna nemez kalap, igen különös, kupalaku a formája, elől a város czimerével. Kezökben rövid, méternyi hosszú botot hordanak, melynek végében ólom nehezék van. A rendőrnök nagy a tekintélye, épp úgy, mint Angliában, mert a rendőr utasításainak ellenszegülni, egyenlő a súlyos börtönbüntetéssel. A városokban elég jó lábón is áll a

közbiztonság, lopás igen ritkán fordul elő, mert nincs arányban a lopott tárgy értéke azon súlyos büntetéssel, mely a tolvajt tettenérés vagy a tény kiderítése alkalmával sújtja. Sokat írtak már a new-yorki „Brood way”-ról, ezért nem is óhajtok hosszabban foglalkozni azzal, csak röviden megemlítem, hogy az reám is impozáns benyomást gyakorolt, az óriási „Sky Scrapper” házakkal, melyek harmincz emeletnyire nyulnak fel felhőkbe. De különben ezen 30 kilométer hosszúságú utcában üzlet-üzlet mellett, még a felhőkig nyúló emeletekben is. A nagyobb házakban hét-nyolcz lift is működik szakadatlanul, sőt a nagyobb üzletekbe ugynevezett „Express” liftek szállítják fel az utast. Azokat nevezik „Express”-eknek, melyek csak egy meghatározott emeletre mennek. A „Broodway”-n van a „Stock Exchange” (Börse) épülete is, mely igen egyszerű, nemes stylben épült, belseje azonban rendkívül praktikus és lenyűnöl van berendezve. Az óriási teremben uralgo hangzavar és mozgalmas élet valóban kábitó. Midőn az ember belép, az első perczben majdnem elszédül, oly nagy a zsivaj és a sürgés. Rengeteg értékek fordulnak meg itt rövid perczek alatt. Voltam az európai világ-vasárosok börzépületében, de a new-yorki mindannyit messze felülhaladja ugy forgalom, mint az értékek messé összegét tekintetben.

A milliomosok utcája a „Fifth Avenue” már sokszorosan ismert, szükségtelen lenne erről hosszasan írni, csak annyit jegyzek meg, hogy láttam ugyan a milliórdörök palotáit, mint *Corneille Vanderbilt*, *Morgan*, *Gould* stb., de mondhatom, a paloták külseje semmi meglepőt vagy pompát nem mutathat fel. Egyszerű, két-három

emeletes, keskeny homlokzatu házak, hanem a belső berendezés vagyonokat ér, azután a telkek ára mesés nagyságu az előkelően csendes és nyugalmas „Fifth Avenue”-n. Majdnem minden nagyobb milliomosnak van palotája New-Yorkban és erre nagy súlyt helyeznek, mert mégis ez a város az Unio metropolisa, itt vannak a kincsek és vagyonok felhalmozva, innét megy szét a lüktető élet az Unio egész területére.

New-Yorkban az élet nagyon költséges. Hisz egy szerény reggeli, mely nem áll egyébből, mint kávé, tej és vajból, egy ciókelőbb szállodában egy dollárba kerül, mi öt koronának felel meg. Ily arányban megy azután a „lunch és dinner” is. Ugyannyira, hogy igen szerény igények mellett az ember elkölti naponként étkészre 6-7 dollárt, mi ugyan Amerikában nem sok, de nekünk mégis csak 30 korona. A kocsik meg éppen mérgezdrgágák, azokat csak milliomos használhatja, szegény halandónak nem való. Itt leginkább a „Handsome” ok használatosak, hol a kocsis nem elől, de az utas feje felett ül, itt nem időre veszik a kocsit, hanem mértőfödek szerint, sőt gyakran „block”-ok szerint. Blocknak nevezik New-Yorkban a több hazból álló csoportot, mely négyzöget képez. Egy mértőföldert kénnek a kocsisok egy dollárt, ha valaki kiviteti magát a vasutra, fizet két dollárt. Tarifa nincs és így az idegen ki van szolgáltatva a kocsisok önkénykedésének. Különben könnyen el lehet lenni kocsinélkül, annyira ki vannak fejldöve és tökéletesítve a közlekedési eszközök, a villamos vasutak és a hajók. Ha valaki kisse kiismeri magát, mi New-Yorkban nem nehéz, ugy 5 centért (12 és fél kr.) körülutazhatja az óriási kiterjedésű

birtokos 1842. évi febr. 10-én nyerte V. Ferdinánd királytól s ugyanakkor Kamjonka (Szepes m.) község fele részére donációt kapott. Bács B. megyében az adománylevél 1842. június 20-án Szepes megyében okt. 11-én, Verőcze megyében pedig 1843. évi jun. 10-én tartott közgyűlésen lett meghirdetve. A nemességszerző Sz. János gyermekei közül: Sz. János kir. tanácsos és országgyűlési képviselő volt; Sz. Mátyás jogtudor, orsz. képviselő kölpényi, urszentiváni és pusztakulai nagybirtokos; továbbá Sz. Nándor egykori orsz. képviselő már elhaltak; Sz. István volt orsz. képviselő, országzserte ismert jeles sportman, zombori nagybirtokos; Sz. Gyula szintén hosszabb időn át volt országgyűlési képviselő és zombori nagybirtokos; Sz. László volt kölpényi nagybirtokos, budapesti lakos. Sz. I. János egyet len leánya: Sz. Jozefa, bajsai Vojnits Lukács volt országos képviselő, szabadkai nagybirtokoshoz ment nőül. a kinek fia báró Vojnits István volt főispán, jelenlegi orsz. képviselő, az orsz. szabadelvű párt alelnöke. Sz. II. János gyermekei közül: Sz. Károly és János megyei főszolgabírák, Sz. Dezső dr. zombori ügyvéd, Sz. István megyei tisztviselő. Sz. Matyas gyermekei közül: Sz. Arthur és Oszkár lovassági főhadnagyok, Sz. István pusztakulai, Sz. Gyula urszentiváni nagybirtokosok.

A család czimerében kék mezőben koronázott sas és zöld mezőben koronázott oroszán látható, a pajzsissak felett kardot tartó vitéz emelkedik. A czimertakaró jobbról ezüst-kék, balról arany-zöld.

Széchen. A temerini gróf Sz. család eredetileg horvátországi származású. A család alapítói Sz. Mátyás és Sándor 1763-ban nyerték nemességüket. Ezek közül Sz. Sándor (szül. 1740.) a kir. kamara elnöke és Vörös vm. főispán megvett 80000 frton 1796-ban a bácsmegyei temerini uradalmat (Temerin és Járek), mely összegnek fele neki hiv. szolgálati elismerésül oda ajánldékozott. O 1811-ben lett gróffá. Gyermekei Jozefa. Inky Imréné, Magdolna, Károly alezredes, Francziska, báró Degelmáné, Miklós és Adolf huszárcapitány. Ezek közül Sz. Miklós (szül. 1782.) titkos tanácsos, Pozsony vm. főispánja és Zsófia főherceggasszony főudvarmestere volt. Két fia maradt, Károly alezredes, elesett 1849-ben az olasz csataterén, Antal a jeles tudós és államférfi, volt cs. és királyi udvari főmarschall. Ennek fia Sz. Miklós jelenlegi vatikáni követ. A családtól a temerini uradalmat Fernbach Antal apatini gabonagyáros vette meg.

Szakáll E család nemességét Sz. Mihály zemplényi lakos 1616-ban szerezte. Ennek fia György izségi és János hajdudorogi lakos 1749-ben nyerték Zemplén megyétől nemesi bizonyítványt. Sz. János és fia György már állandóan a Hajdukterületben laktak Dorogon, honnan Györgynek fia Sz. József ügyvéd vármegyénkbe költözött s Baján telepedett le, hol mint

uradalmi ügyész működött. Ugyanő 1840-ben máj. 4-én Szabolcs vármegyétől nyert nemesi bizonyítványt s ennek alapján lett Bács B. vmegyében meghirdetve. Gyermekei közül említendő: Sz. Adorján kir. közjegyző, volt zombori ügyvéd, Sz. Béla jankováci lakos.

Muhoray.

Politikai mozgalmak Bácsmegyében.

— Saját tudósítónktól. —

Dunacséb.

Kerületünk népszerű képviselője **Michailovits** Kornél választókerületében időzvé, Dunacséb községébe is ellátogatott, hol rendkívül meleg fogadtatásban részesült. Megállapított utazási terve szerint november 29-én az esti órákban érkezett Dunagálos községből, honnan dunacsébi és dunagálosi választó polgárok sokasága kísérte községünkbe. Mozsárdurrogás és a falu apraja és nagyja várta a képviselőt, kit láthatólag meglepett a község szerető és kitüntető ragaszkodása. Itt **Bellán** Mátyás földbirtokos és kendergyáros vendégszerető házánaál szállt meg **Mezey** Imre főszolgabíróval együtt. Következő napon a község házán várt rá ugyszólván a község egész választó polgársága és közönsége, megérkezése alkalmával lelkes tüntetésben volt része, szünni nem akaró éljenzés fogadta a képviselőt. Az éljenzés lecsillapítással előadta jövelele czélját, beszámolt a község érdekéről ügyekről, felszólítván a közönséget, hogy esetleges kéréseiket adják elő, többet elő is adtak különféle panaszokat, melyek elintézését a legnagyobb előzékenységgel megígérte, sőt a helyszínen egy párt nyomban el is intézett. — Huzamosabb ideig társalgott a megjelent közönséggel s végül ígérte, hogy a választóknak, hogy ügyüket minden forumon támogatni fogja, a község házaát a választók lelkes éljenzéstől kísérve, elhagyta.

Délben 30 teretűkű ebéd volt **Strausz** József vendéglőjében, hol lelkes felköszöntőkben ünnepezték a kerület agilis képviselőjét, különösen megkapó volt dr. **Schäffer** József rögtönzött szónoklata, ki elítélvén az obstrukciót, a választópolgárok tántorithatlan bizalmáról biztosította a kormányt, a szabadelvűpártot és a kerület képviselőjét, **Michailovits** Kornél — Talpraesett toasztban részesítette **Bellán** Mátyás földbirtokos **Mezey** Imre főszolgabíró, mint az örökifjuság megtestesítőjét. **Michailovits** Kornél a választópolgárságot elhette, újból biztosítván őket, hogy érdekeiket mindenben istápolni és előmozdítani fogja. **Mezey** Imre a csébieket, élte, míg **Bellán**

József a kerület képviselőjét. Lelkes hangulat uralkodott mindvégig s csak azt sajnálta mindenki, hogy asztalbontás után képviselőnk távozott, hogy Petrócz községébe menjen. Számos kocsin mozsárdurrogás és a zene hangjai mellett hagyta el a képviselő a községet.

Zenta.

Az itteni szabadelvűpárt e hó 2-án az Eugen-szállóban dr. **Zákó** István kir. közjegyző, volt orsz. képviselő elnöke alatt értekezletet tartott, melyen a politikai helyzetet, főleg a pártalakulás kérdését beszéltek meg. Elhatározták, hogy a szabadelvűpártot még e hó folyamán megalakítják s e végből bizottságot is küldtek ki. A szabadelvűpárt körében biztosra veszik a párt győzelmét, ha abba a Vuics vezetése alatt álló szerbek belépnek, amire nagy kilátás van. A párt létrejötté egyedül **Zákó** Istvánnak köszönhető, a ki a fennálló ellentétek elsimításán már hónapok óta fáradozik.

Óverbász.

Gróf **Tisza** István miniszterelnök ezt a telegrammot intézte **Leszkovacz** Mileta gyógyszerészhez, az óverbási szabadelvűpárt elnökéhez: Tisztelt Pártelnök ur!

Azon nehéz küzdelem után, melyet az országgyűlési szabadelvűpárt önfeláldozó támogatásával hosszú harcok árán megszerzett parlamenti alkotmányunk érdekében megvívtam és a melybe egész lelkemet, minden erőmet belehelyeztem, nagy örömmel töltött el az óverbási szabadelvűpártnak oly megleghangu üdvözlése, a melyet ez alkalommal intézett hozzám Hazafias aggodalmaim közepette, a melyek ezen küzdelemre készítettek, nagy megnyugvásomra szolgálnak, hogy amint az ország minden részéből hozzám érkező hason üdvözlésekből látom, a nemzet döntő nagy többsége kellően méltányolja azon vitális nagy nemzeti érdekeket, a melyek minket ezen harcra indítottak és ezért teljes mértékben helyesli vállalkozásunkat, helyesli az utat, a melyet kénytelenek voltunk választani, hogy állandó veszélylyel fenyegetett alkotmányos gépezetünket megmentésük. Fogadják szíves megemlékezésükért hálás köszönetemet s legyenek meggyőződve, hogy működésünk alapját képező bizalmuk megnyilatkozása újabb ösztönzésül szolgál a kormányban, hogy a megkezdett uton teljes erővel és a cél nagyságának megfelelő kitarással tovább haladva, hazánk nyugodt és békés fejlődését a jövőre biztosítsa. Hazafias tisztelettel

Tisza István.

Báró **Vojnits** István pedig ebben a táviratban fejezte ki köszönetét az üdvözlésért:

Az óverbási szabadelvűpárti választópolgárok nevében hozzám intézett megtisztelő sürgönyt távollétem miatt csak most vettem; köszönöm azt és örvendek, hogy a szabadelvűpártnak az ország érdekében kifejtett ténykedésével egyetértetek. — Hazafias üdvözléssel **Vojnits István**.

várost. Mert például bizonyos forgalmasabb pontoknál vannak vasúti alkalmazottak, kik az átszálló utasnak ugynevezett „Transfer“ jegyet szolgáltatnak ki minden díjfizetés nélkül és ezt praktizálhatjuk annyiszor, ahányszor akarjuk. Különben a forgalmi eszközöknél a jegyváltás az utasok becsületességére van alapítva, mert a kalauz a rendkívüli forgalom miatt nem képes ellenőrizni, ki váltott jegyet, ki nem és bizony ha az utas jönnek látja, ugy a fizetést kikerüli. A kalauz csak átveszi a pénzt, de jegyet nem ad, ellenőröknek se híre, se hamva, csak a kocsin van számoló készülék, mely hivatva van jelezni, hány utas szállt fel, de ezen készülék is csak azon esetben működik, ha a kalauz meghuzza a zsinórt. Tehát ebből látható, hogy itt is, mint mindenfelé Amerikában az üzleti életben, nagy szerepet játszik a megbízhatóság és becsületesség, de tény is az, hogy ritka pontosság és tisztesség uralkodik az üzletekben. Jellemző példa történt erre nézve egyik magyar utitársunkkal, **Rudnyánszky** Bélával. Valamely tárgyat vásárolt és azt azonnal kiüzette, hazamenne a szállodában észreveszi, hogy egy dollárral kevesebbet kapott vissza. Az egész dolgot azonban abbahagyta, mivel nem tartotta érdemesnek egy dollárért visszamenni, de másnap korán reggel el is akart utazni. Az egész dolog csakhamar feledésbe ment, nagy meglepetésére azonban St. Louisban levelet kap az illető czégtől, melyben tudatják vele, hogy a tévedést másnap ők is észrevették, midőn pénzárlatot tartottak és bocsánatot kérnek a tévedésért, azonnal jóvá akarták tenni, de a szállodában megtudták, hogy vevőjük időközben elutazott, ezért is most mellékelnek egy dollárról szóló chequet.

(Folytatása jön.)

A látszat csal.

— Eredeti tárcza —

N jun. 20.
Lucikám! Ha nem tartanám magam vissza, és ha nem lenne más egyéb mondanivalóm, össze-

firkálnék holmi köznapi frázist a tengerről, a vidékről. De te elképzelheted, hogy minden szép itt, legjobban csodálom a tengert, mely majd tükörsima, majd fodros, hullámos, és mérhetlen mélyében ezer ismeretlen és nem sejtett csodát rejt. Minden nap újabb kedvet kap az ember az élthez. Éppen husz ruhát hoztam magamnak és ez a szerencsém, mert mesésen elegánsak a vendégek, s nem akarok mögöttük maradni. Ugy-e jól teszem? Egy hónapig leszünk itt s az bizony nagy idő.

Te persze már türelmetlen vagy, hisz ismerlek, s azt szeretnéd tudni, hogy a társaságom kikből áll. Ismerősöm van elég, de . . . gavallérom — tudod olyan, aki számot tesz a kettő van. Unokatestvérek, mind a kettő földbirtokos és gazdag ember. Legalább ugy veszem észre.

Mikes Józsi az egyik. Talpig gavallér. Csinos, mondhatnám, veszedelmesen csinos. A lányok mind belé habarodtak s ő, ez a kényeztetett ember, nekem udvarol.

A másik Sziklai Pista. A nevében van a végzete: rideg, csöndes, szertartásos. Olyan merev a lépte, mint a tekintete és a tartása.

Szóval mi tures tagadás — egy igazi szikla ez a Pista. De folyton velem van . . . Néha azt hiszem, hogy az unokaöccse kedvéért. Majd elvállik, hisz még alig ismerjük egymást.

Sziklai éppen ellentéte Mikesnek. Nincs benne egy csöpp bohéma se. Mindent praktikus oldaláról itél meg, s olyan mint egy óramű. Fogadni mernék, hogy már reggel tudja, mit fog egész nap tenni, és senki el nem tántoríthatja föltett szándékától.

Roppant igazságszerető, annyira, hogy mindig oda képelem a kezébe Themis istenasszony mérlegét.

Ugy titokban elnevetem Themis fanatistájának.

Aztán meg idealizmust se keress nála, csupa próza és amellet egy csöppet se tart magára.

A sétányon folyton keztü nélkül mászkál s ha kagylót talál a parton, azt mind a zsebébe dugdossa. Jól nézhetnek ki azok a zsebek!

Ne hidd, hogy nekem talán Mikes tetszik, egyelőre még szélesed van.

Ni l'um ni l'antre!!

Igaz a! Ma új társaság érkezett. Csupa sikk, elegancia, parfüm, csipke. Mégis jó, hogy kellően fölszereltem a ruhatáromat. Pá!

N jun. 28.

Melyik a kettő közül? Tudtam Luckó, hogy ez furdalja az agyad. Ugy sut rosa mondom, Mikessel nagyon jó barátok vagyunk, de hisz ez nem is csoda.

Kedélyes, udvarias, készséges és mi megértjük egymást.

Sziklai is csinos ember, de nem az, aki nekünk tetszeni tud.

Tegnap volt a születés napom. Mikes' elhalmozott virággal. Töménytelen rózsá és ibolya van már a szobámban: mind tőle kaptam. Sziklai csak egyszerűen gratulált, hanem — meg kell vallanom — az a pár szó, látszott rajja, őszinte volt.

Mikor a virágokat meglátta, szinte gunyosan kérdé. Józsi ajándéka? Kár neki ilyen hervadó virágokra költeni a pénzt, ennek nincs értelme.

A töméntelen virág között mégis csak én vagyok a legkedvesebb, legbájosabb, mondta ő, a dicső. Hát nem volt ez udvariatlanság, így leszólni szegény Józsi figyelmét? A goromba! Talán csak nem fogja Mikes tőle megkérdezni, hogy mire költse pénzét. Szinte gyűlölöm ezt az embert! S ő bizonyára valamely kimagasló alaknak képzele magát. Hidd el, ez a kellemetlen ember elrontja minden jó napomat.

N febr. 5.

Jó Lucikám! Szentül meg vagyok róla győződve, hogy betejezett ténynek tartják, hogy Mikes Józsi menyasszonya vagyok. Pedig nem

Zombor.

A függetlenségi párt vasárnap tiltakozó gyűlést tartott itt. Melyre *Lovászy Márton*, *Mukits Simon* és *Rajk Aladár* függetlenségi, *Szmalovszky Valér* és *Hammersberg László* nemzeti párti képviselők jelentek meg. Az ülés, melynek elnöke *Mérő János* volt, lelkesen folyt le. Az összes szónokot figyelemmel hallgatták meg. Különösen *Lovászy Márton*nak jutott ki az éljénkből. Végül dr. *Pataj Sándornak* határozati javaslatát fogadták el, mely szerint elítélik a kormány eljárását.

Ujvidék.

Az egyesült ellenzék vasárnap tiltakozó gyűlést tartott itt. Báró *Bánffy Dezső* hosszabb beszédben ismertette a politikai helyzetet. Utána *Hock János* ostromozta a kormány eljárását. Ez alkalommal alakult meg az újpárt. Elnökei *Kohn Károly* és dr. *Szabó Lajos* lettek. A szerbség, mely a választások sorsát dönti el, tartózkodott az ülésen való részvételtől.

Regőcze.

Lollock Alajos, a regőczei választókerület szabadelvűpártjának elnöke tartalmas táviratban üdvözölte gróf *Tisza Istvánt* és báró *Podmaniczky Frigyest* a nov. 13-iki parlamenti esemény alkalmából. A miniszterelnök és *Podmaniczky* megleghangu táviratban köszönték meg az üdvözlést.

Zenta.

Bartha Miklóst, aki a vasárnapi tiltakozó gyűlésre megjelent, zajos ovációban részesítették. A függetlenségi párt nevében dr. *Ellinger Jenő* üdvözölte. A jeles publicista hatalmas beszédben támadta a kormányt. Utána *Zboray Miklós* néppárti képviselő beszélt. Délben bankett volt, melyen dr. *Ellinger*, *Bartha Miklós*, *Zboray Miklós*, *Érdújehelyi plebános*, *Kalmár Antal* ügyvéd, *Keczeli Mészáros* stb. beszéltek.

Petrőcz.

Michálovits Kornélt, aki a napokban nálunk időzött, meleg fogadtatásban részesítették. A szimpatikus képviselőt az egész község felkereste s szeretetéről és bizalmáról biztosította.

Bulkeszi.

A kulpini kerület képviselője, *Michálovits Kornél* tegnap nálunk volt s a község vezetői-iaival hosszasan tanácskozott. A képviselőt mindenütt ovációban részesítették.

Mélykut.

Az ellenzék, hír szerint két jelöltet is állít az almási kerületben. Az Ugron-párt egy fiatal újságíró fog jelölni. A Kossuth-pártnak pedig *Zsarkó* malomtulajdonos jelentette be, hogy hajlandó függetlenségi programmal fellépni. *Latinovits Géza* állása azonban megdőnthetetlen, mert a jánoshalmi ellenzék egy nagy része is köréje csoportosul.

Plósz Sándor és választói.

Magyarország közvéleményét pártkülönbség nélkül, nagy aggodalom fogta el arra a hirre, hogy *Plósz Sándor* igazságügyminiszter, a Tisza-kormány oszlopos tagja, a kiváló jogtudós elhagyja állását. Minden komoly, az ország érdekeit szíven viselő hazafi félve gondolt arra, hogy mindazok a törvénytervezetek, melyeket *Plósz Sándor* Regőczén 1902. szeptemberben tartott beszámolójában és a képviselőházban 1902. április 26-án elmondott költségvetési nagy beszédében ismertetett, s melyeknek mindegyike az ország közgazdasági, főleg agrárius érdekei előmozdításának biztosítékai, az átláz pártpolitikai harezok következtében összeomlanak.

Ezek az aggodalmak szerencsére alaptalannak bizonyultak. *Plósz Sándor* továbbra is megmarad az igazságügyi tárcza élén, hogy megkezdett reformmunkálatait tető alá hozhassa. Ezt bizonyítja az alábbi két távirat:

Nagyméltóságú *Plósz Sándor* igazságügyminiszter urnak

Budapest.

A regőczei választókerület szabadelvűpártja mai napon gyűlést tartván, egyhangú lelkesedéssel üdvözli Nagyméltóságodat, illusztris követét, azon alkalomból, hogy nagy tudásával jelentékeny részt kér a küzdelemből, melyet a magas kormány a szomorú és sulyos parlamenti helyzet szanálása végett megvívni kénytelen. Bizva úgy az összkormány, mint nagynevű követünk feltétlen hazafiságában, teljesen nyugodtak vagyunk az iránt, hogy győzelmükkel csakis javát, üdvét óhajtják előmozdítani szeretett hazánknak.

E meggyőződésből kifolyólag a küzdelemhez sikert kívánni. Nagyméltóságodhoz pedig törhetlen hűségünk és ragaszkodásunk kifejezését eljuttatni nemcsak örömmel tesszük, de egyszersmind hazafias kötelességünknek is tartjuk.

ugy van, szó sincs róla. Folyton velem van, de a menyasszonya nem vagyok. Hogy szeretem-e? Erre igazán nem adhatok határozott feleletet. Az unokabátyját annyira gyűlölöm, hogy ez a csunya érzés tölti be egész lényem s másra időm se jut. Hogy kicsoda zsarnok ez az érzés, azt csak most tudom.

És halld csak! Arról az alig begombolt emberről, (Sziklaít értem) kicsoda hírek keringnek. Szinte lehetetlennek értem! Hogy egy sűrűn lefátyolozott hölgy szokta meglátogatni. Vajjon igaz-e? Ki lehet? Azzal is oly rideg?

Gyötör a kíváncsiság! De ilyet! Kigondolná! Erről az egy emberről alig tudom ezt elhiinni. Olyan kedvetlen vagyok mostanában, szinte beteg, jobban mondva, kiállhatatlan.

Kerülöm az embereket, haragszom, ha látom, hogy másnak jó kedve van. Pedig nagyokat mulatnak most azon az új témán, Sziklaít meg a fátyolos hölgy, járja legujjabban.

Mást is hallottam ma. Egy előkelő fűrdővendégről lehet szó. Beszélnek kártyáról, vesztességről, hamis váltóról — de olyan zavarosan, hogy a tényállást nem tudhatni meg belőle. Új tárgy. Hálás is lesz érte az a néhány bórharang, akit az efféle pletyka érdekel. Csak rajta!

N febr. 13.

Luckó édes! Milyen szűk volna a világ, ha a szerelem országa nem lenne végtelen, milyen rideg volna az élet. Képzeld! Boldog menyasszony vagyok! De hogyné, hiszen ő a legjobb ember a világon.

Minden napfényre jutott. Az a sűrű fátyolos hölgy, aki Pistát látogatta — Mikesnek cserben hagyott menyasszonya volt. És tudod ki

volt az a kártyahős? Ujra csak Mikes, a lányok ideálja, a gavalléi, a minta ember.

Hogyan csalódunk néha. Nem mind arany ami fénylik!

Pistának arany a szíve. Ő olyan könnyű szerrel, olyan előkelő hideg vérrel hozta rendbe unoka öcsése ügyes bajos dolgait, hogy valóban bámulatra méltó. És én ezt az embert gyűlöltem. Ezt a páratlan, jó, édes embert. Ezt a nagy jellemet. Elneveztem nyárs polgárnak. Magam se hiszem, ha most rá gondolok. Annyit tudok, hogy jelenleg a szívem egyedül ő érte dobog.

Hogy miképp jutottam a gyűlöletől olyan hirtelen a szerelemig, azt csak majd otthon fogom elmesélni, most csak még annyit, hogy ne adj a külsőségre, mert a látszat csal. Nemsokára ölelve csókolhat a te boldog — Nánód.

Staudacher Mariska.

Találkozunk-e?

Találkozunk-e az oltár előtt?
Enyém leszes-e egykor édesem,
Hogy együtt éljük át az életet
Szelid, derűs örömben csendesen!

Vagy elszakadnak életűnk,
Soha, soha nem egyesülhetünk,
S zokogva, sirva tört remény felett
Átok, sötét bú lesz a végzetünk?!

Kováts Antal.

Kelt Regőczén, 1904. évi december hó 2-án.

A párt megbízásából:
Lollock Alajos, rigyiczai **Kovács Béla**,
elnök. pártjegyző.

Nagyságos **Lollock Alajos** urnak
Regőcze.

Hálás köszönettel vettem a regőczei választókerület szabadelvűpártjának megleghangu üdvözlését és bizalmának nyilvánítását, melyből erőt meritek a kitartásra. E nehéz napokban fokozott örömmel tölt el annak tudata, hogy választóim velem egyetértenek és hogy politikai meggyőződésüket képviselem. Valóban megbízhatnak abban, hogy a kormányt és az ország szabadelvűpártját a parlamentárizmusért folytatott küzdelmében a legtisztább hazafias szándék vezérli.

Hazafias üdvözléssel
igaz hívük

Plósz Sándor.

H I R E K.**Tavas — ősz.**

Mosolygva kel a nap az égen
Tavaszi derült lég körében;
Ragyogó sugara,
Mint a lány ajaka . . .
Övé a dicsőség, az élet.

Pusztaság végtelen tengere,
Rajta a gulyáknak ezere;
Déliab hulláma
A határt ringatja . . .
Itt van a szabadság, az élet.

Kis leány kertjében játszadoz'
Lehajtja fejét egy virághoz;
Boldogan, suttogva
Beszélget hozzája . . .
Övé a boldogság, az élet.

Mulik a tavasz, tűnnek a napok,
Nyár is elballag s az ősz bekopog.

Szomoruan bujdosol a nap
Zord felhő és őszi kód alatt;
Erőtlen sugara
Nem törhet át rajta . . .
Idelelni ugysem lel vig arcra.

A pusztá egykori pázsitján
Gulyát a szemlélő nem talál.
Déliab hulláma
Nem játszik már rajta . . .
Elhagyott pusztaság uralja.

Hervadtan áll a szép virágszár,
Gondozó barátja nem él már;
Szirmát nem csókolja . . .
Befődte sir szája,
Elköltözött a másvilágra.

Dörner Kálmán.

Lapunk mai száma a csütörtöki ünnepe miatt 1 nappal előbb jelent meg.

Igazságügyi kinevezések. Az igazságügyminiszter *Proksch* Mátyás ujvidéki ügyészségi írnokot az ujvidéki törvényszékhez írnokká nevezte ki. A pénzügyminiszter *Fejérváry* István ujvidéki adóhivatalnoki gyakorlatot a kézdivásárhelyi adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adó-tisztte és *Dalejesik* András ujvidéki adóhivatali díjtalan gyakorlatot ugyanoda díjas gyakorlatokká nevezte ki.

A bíróságok köréből. A szegedi táblacelnök dr. *Tormágy* Lambert szabadkai törvényszéki díjtalan joggyakorlatot díjas joggyakorlatokká nevezte ki.

Berzeviczy köszönete Magyarokhoz. A vallás- és közoktatásügyi miniszter köszönetét nyilvánította *Magyarokhoz* község közönségének egy siketnéma gyermeknek ujabban felajánlott 210 korona segélyért.

A jánoshalmi jegyzőválasztás. E hó 5-én, hétfőn volt a jegyzőválasztás Jánoshalmán (Jan-kováczon), melyről a következőket írják nekünk: Az elhunyt Szűcs Lajos helyébe hétfőn választott községi jegyzőt a képviselőtestület. Az ülésen Koller Oszkár szolgabíró elnökölt, ki feladatát a törvény szellemében teljesítette. Az ülést megnyitván, tudomására hozta a képviselőtestületnek, hogy tizenkét pályázó jelentkezett s hogy valamennyit kandidálja. Az ezután megejtett szavazásnak ez volt az eredménye: A leadott 42 szavazat közül kapott: Kelle Vincze rémi jegyző 1, Nagy József jánoshalmi aljegyző 6, Bedits Máté almási aljegyző 11 és Kopeckzy Győző felsőszentiváni aljegyző 24 szavazatot. Eszerint Kopeckzy Győző nyerte el a jegyzői állást. Amidőn Koller az eredményt kihirdette, lelkesen megéljenztek.

A katolikus klérus köréből. Huber Rupert garai káplán betegsége miatt egy évi szabadságot nyervén helyébe Garára Kvanduk János ottómajori helyi káplán, Ottómajorra Venczel Alajos bácsalmási káplán, Bácsalmásra pedig Dr. Kányó Gyula dusnoki káplán helyezték át.

Uj gazdasági tudósító. A földművelésügyi miniszter Ott Fülöp titeli lakost Bács Bodrogh-megye titeli járásra nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Orvosválasztás Magyarkanizsán. Magyarkanizsán a község képviselőtestülete dr. Kathy Béla nemesszültségi községi orvost egyhangulag községi orvossá választotta.

Az új kalocsai főkapitány helynök. Kalocsáról jelentik, hogy az elhunyt Majorossy János püspök helyébe a kalocsai főkapitány Mayer Bélát egyhangulag főkapitány helynökévé választotta meg.

Nemes tett. A bácsalmási izraelita hitközség elnökségétől kapjuk a következő sorokat: Bácsalmáson a régi Rosenberg féle házban múlt pénteken este kiűtött tűzvésznel a ház egyik lakójának Klein Salamonnak minden holmija a tűz martaléka lett, ki ennek folytán koldusbotra jutott. Az izraelita hitközség elnöke — Grauaug Lipót utján — nevezetnek felsegélyezésére haladéktalanul gyűjtést indított meg a hitközségi tagok között és a gyűjtés eredményeként 215 korona folyt be, mely összeg a szerencsétlen sorsu Klein Salamonnak azonnal átadott s ezenkívül juttatott részére az izraelita hitközség segélyként még 200 koronát. Az akkor véletlenül itt időzőtt közszertetben álló országgyűlési képviselőnk Latinovits Géza, a legbökezübb módon vette ki a gyűjtésnél az oroszlanrészt s ekként nagylelkűségének s nemesszültségi ismételtén nyeny bizonyítékát adta, ki sohasem tagadta meg magát, ha arról volt szó, hogy az inséget szenvedők nyomorán enyhíteni kelljen. Fogadja a jótékony adakozó e lap hasábjain ugy a szerencsétlen tűzkárosult, mint az izraelita hitközség részéről a leghálásabb köszönet őszinte nyilvánítását azzal a kijelentéssel, hogy az izraelita hitközség tagjai őt tántoríthatlan ragaszkodásuk- és szeretetükről biztosítják és szeretett hazánk üdvét célzó munkájában mindenkoron támogatandják.

A megyei muzeum újabb gyarapodása Mikor a báhmonostori régi apátsági templom romjait Henszlmann Imre híres tudósunk a bőkezű kalocsai érsek: Hynald Lajos megbízásából megásatta, a romok között néhány szobrászati műre is akadt. Ezek közül egy sarcophag és annak fedele a mai időkig ott hevert a báhmonostori templom mellett. Báhmonostor községe az érdekes történelmi emlékeket a „Bács-B. vm. történelmi társulat” muzeumának ajándékozta. A leletek elszállítása a napokban történt, még pedig nem csekély fáradsággal. A tekintélyes súlyú kőtárgyakat négy ökrös szekéren szállították ki a Tápcsatornához, ahol azután tutajra helyezték s így vontatták le Zomborig. A kőkoporsó teljesen ép, fedele azonban ketté van törve. Római eredetű a fedőlap is elárulja, melynek egyik oldalán Fortuna istenasszony domborműves alakja látható. Ezt a fedőlapot azonban az apátsági templom építése alkalmával újból felhasználták. A templom szobrásza u. i. a fedőlap másik felére egy domborművet faragott, mely román stílusú keretben, két térdelő mellékalak között, a prédikáló Jézust látszik jelképezni.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelmi miniszter legutóbb a következő előmunkálati engedélyt adta ki további egy év tartamára: Kovordányi János (nyugalmozott vasuti főmérnöknek Körösbányán) a magyar kir. államvasutak Zombor állomásától Lezdán községén át Kis-Köszeg irányában a Dunapartig vezetendő ren-

des, esetleg 0-70 méteres keskeny nyomtávú gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra.

A Kalocsai Néplap szerkesztője Maison Jeromos, a Szabadka és Vidéke volt főmunkatársa, a hírlapíró gárda egyik tehetséges, jótolu tagja lett.

A Bácsmegeyi Kör estélyei. A Bácsmegeyi Kör szombati vacsoráit ezentúl az *Erzsébet szálloda* éttermében (Egyetem-utca 5.) tartja. A legközelebbi összejövetel is ott lesz. Ezt megelőzőleg azonban este 7 órakor választmányi ülés lesz a kör hivatalos helyiségében.

Latinovits Pál és a szegediek. A *Szegedi Napló*-ban, a legtekintélyesebb vidéki lapok egyikében olvassuk a következőket: Gavallér megyének hívták mindig Bácsmegeyét, amely a köző javára feléje nyújtott kezét soha se utasította vissza. Köszönettel veheti most tudomásul Szeged közönsége, hogy a városunkban fennálló, az állam és a város által támogatott siketnéma intézet javára Bácsmegeye törvényhatósága 500 koronát szavazott meg. Erről ma jött hivatalos értesítés a városhoz. Annál érthetőbb ez a szegedi jótékony intézmény iránt tanúsított nemes áldozatkészség, mert most tudvalevőleg *Latinovits Pál* főispán, Szeged kiváló barátja áll Bácsmegeye élén. Köszönet illeti hát őt is a város részéről. Más megye nem igen reagált a szegedi kérés szóra. Mindenféle kifogásokkal elutasították a siketnéma intézetét.

Házasságok. Dr. Nagy Ákos palánkai ügyvéd eljegyezte *Sigmond* Sárka kisasszonyt, Sigmond Göntér ösövei jegyző szeretetreméltó és művelt leányát.

Lehrer Henrik szabadkai cs. és kir. százados eljegyezte *Enyedy* Irén kisasszonyt, Szatmári Enyedy Károly kir. tanácsos és a Máv. szegedi üzletvezetőség ny. vezetőjének bájos kedvességű leányát.

A zentai tűzoltóegylet karácsony másodnapján műkedvelői előadást tart. *Felhő Klári* kerül színre.

A Szivácsi Társaskör Szylveszter-estély rendezését határozta el. A rendező bizottság már serényen működik.

Uj kórházi orvos. *Bezeredy* István, Baja város főispánja dr. *Jankura* Miklóst az ottani kórházhoz orvosossá nevezte ki.

Halálozások. *Wamoscher* Géza zombori nagybirtokos, megyei társadalmunk egyik közismerttelben álló, szimpatikus tagja a napokban 43 éves korában meghalt. Oriási részvét mellett temették el. Temetésén a vármegye, Latinovits Pál főispánnal az élén küldöttségileg képviseltette magát. Dr. *Fischer* főrabbi magasan szárnyaló, könnyekig megható beszédben bucsúztatta el az elhunytat.

Wéglér Jánosné Ujszivácson 77 éves korában meghalt. Sokan kísérték utolsó útjára.

Andrásnapi gyermekünnep. Temerini tudósítónk írja: A mi asszonyunkról nevezett iskolánéknak *Mihálovits* Endre plébánosunknak, mint iskoláink igazgatójának névnapja alkalmával szépen sikerült ünnepi gyermekelőadást rendeztek a zárdában. Az ünnepély programja a következő volt: Üdvözlő vers, szavalták Arvai E. Péter Teréz, Pálkás Teréz, Szöllősy Éva, Majoros Kati, Metzinger Anna. Allegorikus jelenet, görögütüz világitás mellett. Órangyal: *Mihálovits* Elluska. Kegyelet: *Lejár* Katica. Tanulmányosság: *Vermes* Boriska. Hála: *Wolpers* Teréz. A szép világitás és decoratió keretében csakugyan úgy festettek a kis lányok, mint megannyi angyal. Az allegorikus jelenet befejezése után üdvözlő beszédet mondott *Brahl* Matild, mire *Mihálovits* Endre plébános az allegória kegyelet és hála címét megragadva, ezekből kiindult s gyönyörű, a gyermeki szívhez szóló beszédben reflektált a kis lányok kegyeltes és hálás igyekezetére. Az ünnepélyen jelen voltak az urí publikumon kívül az iskolaszék tagjai s a szereplő gyermekek szülei.

Az óbcesei kendergyár. Óbecse képviselőtestülete legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a kísérői területből 100 holdat átenged az uverbácsi kendergyárnak, kendertermelés céljából. A földár tekintetében azonban még nem történt végleges döntés.

Iparvásár Baján. A bajai iparosok e hó közepe táján iparvásárt rendeznek. A szükséges intézkedéseket az ipartestület ügybuzgó elnöke, *Czernai* Imre végzi.

Az óbcesei nagyvendéglőt a községi képviselőtestület *Strasser* Manónak adta bérbe évi 6000 koronáért. Az eddigi bérlőnek, *Lusztignak* fölmondta.

Támadás piztolylyal. November hó 25-én — mint levelezőnk írja — Gőz Mihály tiszakálmánfalvi 21 éves legény Schumacher János ot-

tani lakost forgópiztolylyal meglötte, ki életveszélyes sérülést szenvedett. A lövésre az adott okot, mert Schumacher János nem akart az utcáról bemenni, ahol Gőz Mihály és társai verekedni akartak.

A szabadkai nők Schmausz Endréhez. A szabadkai előkelő társadalom hölgytagjai igen szép figyelemben részesítették *Schmausz* Endrét a napokban volt névnapja alkalmából. A „Fehér Kereszt egylet” és „Első Nőegylet” tagjai ugyanis arcképüket díszes keretbe foglaltatták s azt megküldték Szabadka volt főispánjának. Az értékes küldeményhez *Birkásné* Szuchich Adrienne urnő levelet csatolt, melyben a szabadkai hölgyeknek *Schmausz* iránt való rokonszenvét nyilvánította. A levelet a következők írták alá: *Birkás* Szuchich Adrienne, a Fehér Kereszt elnöke, özv. *Hidegh* Árpádné, az Első Nőegylet elnöke, *Biró* Károlyné, *Paukovits* Andorné, *Eperjessy* Béláné, *Balás* Tiharné, *Prokesch* Ilonka, özv. *Lénárd* Istvánné, dr. *Kertész* Sándorné, dr. *Decker* Gyuláné, *Manojlovits* Vladislávné, *Vojnits* Máténé, *Kovachich* Károlyné, *Gállfy* Györgyné, *Békéffy* Gyuláné és *Szigethy* Józsefné.

Jótékony alapítvány. A szabadkai *Freudenberg* testverek edesatyjuk néh. *Freudenberg* Márk keresk. tanácsos emlékezetére 1000 koronás alapítványt tettek szegénysorsu gymnasiumi tanulók segélyezésére. A közoktatásügyi miniszter az alapító levelet jóváhagyta és egyben az alapítóknak köszönetét tejezte ki.

A dunapataj bajai vasut végleges terveit most készített az engedélyes *Teleki* József gróf, hogy a tervezett vonal építését lehetőleg már a jövő év elején megvalósíthassa. A kilitásba vett 76 kilométer hosszú vasut iránya a következő: *Dunapataj*, *Pusztá* Zászló, *Kalocsa*, *Homokmégy*, *Pusztá*-Hilje, *Hajós*, *Hildkál*, *Pusztá*-Borota, *Felső*-Szent Iván, *Csávoly*, *Mátéháza* érintésével bajai szállók (*Thury*-szállás), ott csatlakozik az államvasutak vonalához és ezen a vágányon fut be Baja állomásra.

Jegyzői lak építése Kishegyesen. A bácsmegeyi Kishegyes községben emelendő jegyzői lakás építését a november 21-én tartott árlejesen *Hopp* Jakab cservenkai vállalkozó nyerte el 13.990 koronáért az előirányzott 15.168 korona 38 fillér előirányzattal szemben.

December 8. Csütörtökön, vagyis ma Szabadka városa is megünnepli a szepletelen fogantatás dogmájának jubileumát. Már kora reggel kigyul 52 villanylampa a barátok templomában az ujonnan átalakított, fényesen díszített szepletelen fogantatási oltár megvilágítására. Kilencz órakor lesz a kath. legényegylet kongregációja kápolnájának megáldása, azután az iparos ifjak és a polgári fiúiskola *Mária* kongregációjának tagfőlteie. Delután tél 4-kor az apáczák zárdájában tart tagfőltelet a kongregáció, négy órakor a főgymnasium kettős *Mária*-kongregációja esküszik örök hűséget a minap kibontott zászló alá. Öt órakor pedig a szülők az egész város templomaiban megoszolva ajánlják magukat *Mária* oltalmába. Este 8 órakor a kath. legényegylet kebelében jubileumi ünnepet rendeznek.

Védőtöltés építése Bácsmegeyében. A „Margittaszegedi ármentesítő társulat” igazgatósága a társulati védőtöltés szerelmiei határban levő 95 km. hosszú baja-báttai rev. szakaszának kiépítésére e hó 17-én versenytárgyalást tartott. E verseny tárgyát 206 356.4 köbméter földmozgósítás, mely a gát magasítására és padkák készítésére lesz fordítva, 7200 köbméter kavicsolt uttest felszedése, rostálása és prizmákba rakása, 6180 köbméter anyagnak utalapul való kiépítése, 2880 köbméter kavicsnak utba való beépítése és 3600 darab kerékvető karónak kiszedése és újra beállítása képeste. A munkálatokra 6 cég pályázott a következő végösszegekkel: *Klauber* és *Vajda* (Budapest) 295.372 koronával, *Hofbauer* és *Lehner* (Budapest) 182.268 korona 53 fillérrel, *Radó* Simon (Mohács) 182.233 korona 95 fillérrel, *Roheim* Károly és fiai (Budapest) 179.289 korona 56 fillérrel, *Úngár* Benő (Szeged) 163.163 korona 36 fillérrel és *Robelly* Aladar (Szeged) 149.934 korona 12 fillérrel. A társulat véleményező bizottsága *Robelly* Aladar szegedi építész és építési vállalkozó ajánlatát fogadta el és vele a társulat a szerződést is legközelebb megkötö.

Aki a saját öngyilkossági kísérletét megírja. A szivácsi helyi lapokban olvassuk ezt a furesa nyilatkozatot:

Tekintetes Szerkesztő Ur: Beesés lapja legulobbi számában közölt s rám vonatkozó hírből két téves adat van. Az első az, hogy én amerikai parbaj áldozata va-

gyok. Ez nem áll, mert ha a dolog párbajra kerülne, úgy nem választanám ezt a legmegvetettebb, legaljasabb és leggyávabb párbajt, hanem tisztességes kard, vagy pisztoly párbajt. De itt egyáltalán nincs szó párbajról. Hogy Xelxes ur amerikai párbaj áldozatául tüntetett fel engem, azt ő nem eslekedte rosszhiszeműleg, mert idehaza tényleg azt hitték. Tettemnek oka az, hogy m. hó 14-én reggel egy levelet kaptam. Ennek a levélnek a tartalma ejtett ketsebe, hogy ugyanaznap este melbe lötem magamat. Szoszegést nem követtem el azért, hogy ennyit elarultam. Mert a levél írója becsület-szavamat vette, hogy nem árulom el senkinek a titkot, amit nekem levélben megvalított. Ez a titok volt az oka tettemnek. A levél íróját sem hibázhatom, mert ő nem tudta, hogy ezzel a vallomással engem annyira kétségbeejt, hogy a fegyverhez nyulok, mert ha tudta volna, nem írta volna meg. Még aznap válaszoltam neki, hogy nyugodt lehet, mert a titok mélyen el lesz temetve, nem fogja azt tőlem senki sem meg tudni. Este aztán, miután levelet megsemmisítettem, hogy ne tudjak meg abból a titok, meglőttem magamat. Az első pereben nem is fajt. Ugy érzem, mintha csak egy mellbeütést kaptam volna. Hanem mikor a fövesre berohanak és a földről karjaimnál és lábaimnál fogva felemeltek, akkor éppen a sebnél hajlott meg a testem, és ez oly fájdalmat okozott, hogy elvesztettem eszemet és a többire nem emlékszem. Csak másnap tértem magamhoz. Kérem b lapjában közölni, hogy nem vagyok amerikai párbaj áldozata, mert ha már közölték öngyilkossági kísérletemet, legalább ne alacsonyítsanak le saját magam előtt.

A második tévedés az, hogy az én öngyilkossági kísérletem összefüggésben volna a cukrászról szóló versem hűsítőjével. Ez már azért sem állhat, mert én nem ismerem semmi féle cukrászlányt.

Kassa, 1904 november hó 28.

Kiváló tisztelettel
Papp A. Béla.

A derék korcsmáros. Titeli levelezőnk írja: Koics István titeli korcsmáros f. hó 2-án csunya fufanggal csente el Molnár Ferenc megittasodott kubikos 100 koronás bankjegyét. A kubikos fizetés közben pénzt az asztalra tette, honnan Koics István korcsmáros a padlóra söpörte, innen azután felvette és nevének átadta. A károsult kubikos hiába követelte vissza pénzét, a korcsmáros a tettet tagadta. Erdődi István rendőrzvezető azonban tuljárt a fufangos korcsmáros eszén, a pénzt a feleségétől kérte, aki azt szó nélkül vissza is adta. Koics ellen megindították az eljárást.

Öngyilkos kereskedő. Ujvidékről jelentik: Futó tűzként terjedt el a hír, hogy városunk egyik tekintélyes polgára, aki a társadalom minden rétegében köztiszteletnek örvendett, ifj. *Stefánovits* Vladimir fűszerkereskedő, pénteken délelőtt 9 órakor a barán levő *Dungyarszky* féle jégverem közelében öngyilkossági szándékból mind a két kezén az üteket átvágta. Szerencsére idejekorán észrevették és megmentéséhez minden képzelhető orvosi segítyt alkalmaztak. Hír szerint életben maradásához remény van.

Kutba ugrott. Magyar-Kanizsáról írják: Stein Miklósné kübekháza jómódu polgárszöny hosszabb idő óta súlyos idegbajban szenvedett. Hozzá tartozói a legnagyobb gonddal ápolták, míg az elmúlt napokban egy örízetlen pillanatban a kutba ugrott. Gyermekei csak hosszas keresés után akadták rá s már halott volt, mikor a kutból kihúzták.

A vonat kerekai alatt. Kishegyesről írják: A Szabadkáról jövő vonat az éjszaka elütötte *Urge Pál* napszámot. A szerencsétlen ember valószínűleg szörnyet halt. Holtestét ma reggel találták meg a vágányon. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen napszámos ittas állapotban került a vonat elé, mert az alkoholnak nagy barátja volt.

A multság vége. Hinterscher Péter bácsalmási *Jakos* augusztus 24-én egyik bácsalmási korcsmában mulatozott, miközben néhány vendég belekötött és annyira felbőszítettek, hogy egy lécet fogott és egyik támadóját le akarta ütni. Az erős ütést azonban nem is kapta, akinek szánya volt, hanem *Vischer József*, akinek koponyáján lécet ütött a hatalmas csapás. A kir. törvényszék hétfőn tárgyalta Hinterscher bűnügyét Szerdahelyi Sándor elnöke alatt és vádlottat súlyos testi sértés vétségé miatt két havi fogsárra és 20 kor. pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen vádlott felebbezést jelentett be.

Rabló cigányok. Zsabyai levelezőnk írja: Úgy látszik a határvidék cigányai fufangban és ügyességben messze túlhaladják más környékeli nomád életű bajtársait, akik az esetleges lopáson és rabláson kívül a büntetőtörvénykönyvvel nem jutnak konfliktusba. Az itteni cigányok már a fufangosnál-fufangosabb csalásokat eszelelik ki, melynek áldozatait rendszerint a babonákban hívők között szedik. *Szeifert* István, csurogi asztalos mester is megjárta e hó 2-án. *Raniszojlyev Beba, Tóni* és *Terka*, eme diszcigánycsaládja Szilbás községének az imént mondott napon átrándult Csurogra. Felkeresvén *Szeifert* asztalost, sikerült nekik elhitetni vele, hogy Szilbáson egy zsák „elátkozott” aranypénzük van, amely mesés értékű, csakhogy itt egy jól kifundált mesét mondtak el — tul akarnak rajta adni. *Szeifert* minden szót elhitt és még aznap 1000 korona készpénzével átrándult Szilbásra, hogy az „elátkozott” pénzt átvegye. Nagy volt azonban ámulata, midőn a cigány-putriban megjelent, lefogták és pénztől, valamint egyéb értékes tárgyaitól kifosztották. Elvették a pénzen kívül 3 aranygyűrűt, zsebkést, órát és revolvért, melylyel *Szeifert* védekezni akart, ha rá nem csapnak nagy hirtelen. *Szeifert* másnap a rendőrségnél feljelentette az agyafurt rablókat, akiket sikerült is ügyes nyomozással kézrekeríteni. A rabolt pénzt és tárgyakat hiány nélkül megtalálták náluk.

Agyonütöttek. Zsabyai levelezőnk írja: *Gerits Gyóka* földműves folyó hó 21-én este 7 óra tájban egy „szvecsár”-ról részegen hazatérve, a lakóházak ablakait sorba bevverte. *Sztojsin* Arszél földműves házának ablakait sem kímélte meg. A háztulajdonos, aki odahaza volt, a csőrömpölésre és a zajra az utcára sietett, ahol *Gerits* már egy kiemelt ablakrává! verekedésre készen várta. *Sztojsin* látván *Gerits* szándékát, az udvarból egy durungot ragadt és avval fejbe verte ellenfelét, aki menten összeesett és nemskára meg is halt. *Gerits Gyóka* hirhedt verekedő Zsabyán, 32 éves, nős és 3 gyermek atyja. Tetemét másnap boncolták fel az ujvidéki kir. törvényszék kiküldöttéi.

Bácskai karcos.

Az Udvari Kalandot, egy szabadkai zeneszerző operette-jét adták Baján. A darab nagy sikert aratott.

Nem csoda, hogy a darab zenéje kitünő, hiszen a szerzője — *geiger* (hegedűs).

Állatvédelem Baján. A „*Bajai Állatvédő Egyesület*” újabban nagyobb buzgalmát fejt ki.

Kissé furcsa, hogy az állatokat megvédik; azt azonban tétlenül nézik, hogyan marják az emberek egymást.

A zombori városi képviselőválasztások. A zombori szerbek egy részét azzal vádolták, hogy folyton szerb nemzetiségi érdekekért küzdenek.

Most alaposan ráczáfoltak erre, mert a városi képviselőválasztásoknál állást foglalnak egy — *Rác* ellen.

Szilágyi. A bácskai ellenzék folyton *Szilágyi* Dezsőre, az elhunyt nagy államférfira hivatkozik. Azt hajtogatja, hogyha *Szilágyi* élne, minden másképpen volna a politikában.

Most már vigasztalódhatnak a bácskai opozíciók. Ha az egyik *Szilágyi* meg is halt, ka pott helyette az ellenzék másik kettőt. Egyet *Lezdánban*, egyet meg *Zomborban*.

A „Névtelen hősök” színrehozatalát meg akarja akadályozni a szabadkai színügyi bizottság, mert nagyon hü és tiszta tükre a 48—49-iki eseményeknek.

A tisztelt urak azt hiszik, hogy ott náluk az igazságot és hazafias érzületet egyaránt *szabadka* megtámadni.

Tombolaestélyek Szabadkán. A szabadkai kávéházak és vendéglősök tömeges *tombola*-estélyeket rendeznek.

Ugy látszik, ők se akarnak a szabadkai politikai pártok mögött állani, melyeknek mindegyike eddig vadul *tombola*.

A magyar nyelv. Az ujverbázi kendergyár főrszvényese *Grauaug* Óbecsén is szeretne kendergyárat létesíteni. A legutóbbi óbecsei képviselőtestületi ülésen *németül* szólalt fel, s kijelentette, *hogya a kendergyárral való terve sikerül*, akkor megtanul magyarul.

Tehát a magyar nyelv elsajátítása is üzleti érdekhez van kötve.

Bácskai jókívánságok: Rabbinus légy s Zomborban lépj fel városi képviselőjelöltnek.

A szabadkaiaknak írj irodalmi becsü és hazafias irányu szindarabot.

Közgazdaság.

Gazdaszövetségi ügyek.

— Saját tudósítónktól. —

Galambos Sándor, a gazdasági szövetség igazgatója f. hó 3-án *Temerinben* volt, a hol a szegényebb sorsu tejszövetkezeti tagok közül ötnek 10—10 koronát aranyban díjazásul kiosztott. F. hó 9-én pedig Halasról, a reggeli vonattal *Jánoshalmára* érkezik, a hol déli 1 óráig fog időzni, onnan *Mélykutra* utazik, a hol este 8-ig tartózkodik. 10-én *Almás*on lesz délelőtt 10 óráig, honnét délben *Csávolyra* érkezik, a hol délután 4-ig marad. 11-én *Almás*-ról 9 kor indul *Kunbajára*, a hol délután 2 óráig tartózkodik, onnan *Madarásra* utazik, a hol este 6 ig tartózkodik.

E körútjában szövetkezeti gyűléseket tart és díjakat oszt ki *Jánoshalmán, Almáson, Kunbaján, Csávolyon* és *Madarason*; minden községben arra érdemes szegényebb sorsu szövetkezeti tagoknak, a kik rendes magaviseletükkel és jószágaik *jó tartásával* arra érdemesekké tették magukat.

A díjakat a szövetség elnöke *Latinovits Géza* országgyűlési képviselő eszközölte ki a földm. kormánynál.

Jövő tavaszán *Morovicza* és vidékén fog a szövetség állatkiallítást, díjazással rendezni.

E körútja alkalmával *Galambos* Sándor, *Latinovits Géza* közbenjárása folytán a termelőket a bpesti fogyasztók szövetségével is iparkodik majd összeköttetésbe hozni, hogy termelvényeik minden közvetítés kizárásával juthassanak a bpesti fogyasztókhoz.

A Bácskai Gazdasági Szövetség ha lassan is, de biztos kézzel vezeti ezélt az alapszabályszerű feladatait, mert folytonosan dolgozik a nép jólétének érdekeiben.

November havában is 3 napot töltött a szövetség igazgatója Bpsten, a hol *Latinovits Géza* képviselővel számos a bácskai gazda közletről érdeklő gazdasági ügyeknek mikénti keresztülvitelét beszélték meg, azonban sajnos a magyar országgyűlésen már három év óta folyik egy áldatlan harez, mely útját állja minden hosszas közgazdasági tevékenységnek és óriási károkat okoz minden irányban, mert gátoló akadályokat gördít a minisztériumokban és a hasznos és áldásos munka elé.

Ez alkalommal az érdekesség kedvéért gróf *Wenkheim* Dénes uradalmi tisztartójának a levelét közöljük, megszívlelés végett.

Galgóczy tisztartónak szives tanácsait köszönjük és mihelyt a vármegyei állattenyésztési szabályok revidálva lesznek, *egészséggel* hozzálat az igazgatóság, hogy mindenütt előírás-szerű apaállatok legyenek, nehogy állatállományunk degenerálódjék.

Galgóczy tisztartónak *Galambos* Sándorhoz intézett levele szöru-szóra így hangzik:

Tisztelt Igazgató Úr!

Körutamból hazaérkezve, engedje meg, hogy szives utbaigazításáért újlag köszönetem kifejezzem.

Egyuttal, azt hiszem, nem leszek alkalmatlan, ha az általam tapasztaltakat és látottakat röviden közlöm *Galambos* urral, szives

ajánló sorai megadták a módot arra nézve, hogy az ottani állattenyésztést megláthassam és megfigyelhessem.

Temerinben Vermes, Bódi, Kókai, Fischer urak, Gákován pedig Rockenstein plébános és Brandt urak szivességéből nyertem tájékoztatást, nem csak állatállományuk, de tejgazdaságukra nézve is.

Körutam csak is annyiban nem sikerült, hogy jószágot venni ott megfelelő árban nem lehet, feleslegök nincs, a Tolnából importáltból sokat eladnának a temeriniek, de csakis beszerzési árakon, a mi pedig oly magas, hogy ezt ma nekünk nem éri meg. *Külömben is az a helyes, ha ezen beszerzett állományokhoz ragaszkodnak, mert ha ezen tudnak, nincs elérve a cél.* Az állomány gyenge conditióban van, a növendéket rosszul tartják és nem tisztítják őket kellőleg, e tekintetben ezen intelligens gazdag népek sokat kellene még tanulni. Gákován jobb és szebb az állomány, de itt sincs sok felesleg és csak is magasáron lehetne bevásárolni.

Megnéztem a tejszövetkezetet is Temerinben és örömmel hallgattam a kapott szíves felvilágosításokat. Megnéztem mindkét helyen az apaállatokat, kár hogy a kiscsordák nem egészen megfelelő állatjait tenyésztésre használják, magasabb vér, előnyösebb volna a tenyésztet emelésére. E tekintetben ajánlottam is a kezelésem alatt lévő tehénészet productumait, melyek bonyhádi és siementhali kereszteszűsűek, az állománynál meg van a nagy test és bő tejelési képesség. Azt hiszem ajánlatom nem vették tolazkodásnak, és örülnék, ha meg látogatnának és látnák az itteni bonyhádiakat. Szivességét újból megköszönve, maradok kiváló tisztelettel

Csorvás, 1904. november 29-én.

Galgóczy Géza.

Szerkesztői üzenetek.

svr. Már meg van állapítva. De csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha a központ eziránt hivatalosan is intézkedett. Mi az ilyen dologból politikát nem csinálunk; ha reátermett s földadatát becsületesen teljesíti, akkor nem szabad megakadályozni. A másikat nem tudjuk, de nem is érdekel bennünket.

M. S., Baja. Nemcsak hogy igaz, hanem még többet is keres. Kóczé Antal cigányprimás ugyanis a Király-kávéház tulajdonosától havonta 3600 koronát kap, vagyis naponta 120 koronát. Ez az összeg kizárólag az övé. A bandája az összetányérozott összeg $\frac{2}{3}$ -át kapja, $\frac{1}{3}$ tehát ebből az övé. Kóczé Antal évi jövedelme körülbelül 70 000 korona.

N. T.—a. Az eszme életrevaló. Talán meghonosítjuk Zs. K., Szabadka. Nem hallottunk róla, hogy egy újabb szépirodalmi lap indul meg a megyében. Az illetőt hivatottnak tartjuk ugyan, de nem hiszünk, hogy ily bizonytalan vállalkozásba belefogjon.

K. A., Temerin. Semmi célzatosság. Az ön sorainak mindig örülünk. De az utóbbi időben annyit kaptunk, hogy lehetetlen volt valamennyit átolvasni.

Többeknek. Anyaghalmaz miatti kiszorult. Most közöljük.

S. Z.—n Ezen nem lehet megakadni. Gyakran megtörténik, hogy anyagtörődés miatt kimarad. Pótlólag azonban leadjuk.

V. I., Szeged. „Menacher Antalhoz” című versét nem közölhetjük.

Futóhomok. Majd átolvassuk s aztán megüzenjük.

G. M., Óbecse. Köszönet. Mielőbb sorra kerül.

G. S., Óbecse. A többről nyomban kérünk részleteset.

A Latinovitsok * Itt hagytuk. Közelebb aktuális lesz, akkor a jelzett formában közreadjuk.

N. A., Szivác. Czikke érthetetlen módon eltűnt a nyomdából. Kérjük, írja le újból.

„Szivettépo látvány.” Bizony szivettépo látvány az ilyen vers.

W. S., Zenta. Sajnáljuk a dolgot, de a fenforgó viszonyok közt nem lehet.

T. B., Ujvidék. Önkéntesen csak az léphet be a hadseregbe, aki a 17. életévét betöltötte s 155 cm magas.

kr. Bartha Miklós 56 éves. Udvarhelymegyében közigazgatási tisztviselő volt. Már 25 éves korában képviselő volt.

Nyílttér.

Tájékoztatásul.

Az Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. és annak igazgatósága rövid idő óta céltáblájául szolgál a leggyűlölködőbb és bosszúvágyó támadásoknak, melyek mindnyian hazugságoktól, ferdtésektől és torzításoktól csak úgy hemzsegenek.

Méltóságon alulinak tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. kebelében semmi olyas nem történt, ami nyugtalanságra okot szolgáltatna és hogy ezen üzelmek tisztán egy rendezett hajszára vezetendők vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minősíthetetlen támadásokról a helyes ítéletet magának megalkotni tudja.

A sajtóper, az egyedüli védelmi eszközt, mely ily esetben rendelkezésre áll, mind ezen támadások ellen, már is folyamatba tettük.

Budapest, 1904. nov. 30

Az Első Leánykiházasítási Egylet Igazgatósága.

Skriván Ferencz

kalapkereskedő,

== az udvar szállítója ==

Budapest

1-12

Kigyótér.

5450 szám. kig. 1904.

Pályázati hirdetés.

Lillomos községben lemondás folytán üresedésbe jött irnoki állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben évi 800 korona. Az irnok a végrehajtói teendőket is köteles végezni. A szláv nyelv bírása igazolandó.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi december hó 10-éig hozzám annyi-
val is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelmen kívül hagyatnak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Hódtság, 1904. november hó 20-án.

Rumbach Lajos,
szolgabíró.

2-2

4543 szám. kig. 1904.

Pályázati hirdetés.

A járásom Zsalya községében megüresedett és 800 korona évi fizetéssel javadalmazott földkönyvnyilvántartói állásra pályázatot hirdetek s felhívom az állást elnyerni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi december hó 18-ig bezárólag hozzám nyujtsák be.

Zsalyán, 1904. évi november hó 26-án.

2-2

Nikolits Izidor,
főszolgabíró.

5392 kig. 1904.

Pályázati hirdetés.

Bács községben lemondás folytán üresedésbe jött I-ső irnoki állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben évi 1000 korona készpénz fizetés.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket f. é. december hó 31-ig annál is inkább adják be hozzám, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek. A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Hódtság, 1904. november 29.

Rumbach Lajos,
szolgabíró.

1-2

BRAUN ADOLF

KÖNYVNYOMDÁJA

— SZABADKÁN, CSAJKÁS-FÉLE HÁZBAN. —

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett

könyvnyomdáját,

hol mindennemű nyomtatványok szolid és pontos kiszolgálás mellett jutányos árban készülnek.

Nagy választék a legújabb divatu eljegyzési és esküvői meghívókban.

Mindennemű községi, ügyvédi és mindennemű egyéb nyomtatványok gyorsan és pontosan jutányos árak mellett készülnek el.

A vidéken lakó családoknak
 mellőzhetetlen
 a higiénikus és teljesen szagtalan
 csász. és kir. szabadalmazott

szobakloset,
 mely mint elegáns butordarab, bármilyen lakásban
 elhelyezhető.

Betegítő köcsök
 Hvg. köpcsészek
Bidettek és irrigátorok
Mosdó- és fürdőkádak.

pes árjegyzékét ingyen és bérmentve küld

GUTTMANN L.
 closet-gyár
 Budapest, st. IV., Városház-utca 2. szám.
 (Köszth Lajos-utca sarkán.)

7-13

„SZINHÁZ és ÉLET“

a legszebb magyar hetilap,
 megjelen minden szombaton. Egyes szám 24 fill.
 Felelős szerkesztő: LENKEI LAJOS.
 A vállalat igazgatója: LENKEI ZSIGMOND.
 600 oldal! Több mint 1000 kép!

Szenzációs szép „A Színház“ félévi bekötési táblája! Diszes vászonkötésben kapható 1 kor. 80 fill. érért a kiadóhivatalban, (20 fillér szállítási díj, ha postai kézbesítés kívántatik.)

Gyönyörű „A Színház“ félévének diszes kötete 600 oldalnyi terjedelemben. 33 füzet, több mint 1000 eredeti képpel, gyönyörű kötésben 5 korona.

Az európai és különösen a magyar színházi év eseményeinek krónikája.
 Uj előfizetők négy koronáért kapják meg. — Nem szabad egy család könyvtárából sem hiányoznia.
 Megrendelhető: **a „Színház és Élet“** kiadóhivatalában Budapest, VIII. Baross u. 59 sz. és az összes hazai könyvkereskedésekben. 2—

Országos műfestészeti, iparművészeti intézet.

FESTÉS.
 Bátor (Blaskovits) Mihály bíboros hercegprímás 6 Eminent-csücsüje, 67.698 sz. egyházi templomi műfestője.
 Templomfestés stilszerű. Gipsz-, márvány (stucco.) Oltárképek, oltárépítés és márványozások. Tervek, rajzok készítése, rajzok nagyítása. — Toronykeresztek aranyozása állvány nélkül.
 Oltárképek festése művészi kivitelben bámulatos olcsón, vászonra olajban festett

70 cm. magas	45 cm. széles	40 korona.
95 „ „	65 „ „	65 „
110 „ „	95 „ „	110 „
155 „ „	105 „ „	160 „

Olajba festett arckép legalkalmasabb, legszebb legtekintélyesebb ajándék.
 Iroda: SZABADKA, VII ker., Erdő-utca 66 sz. Legújabb találmányomat építészek, építőmesterek, festőknek ismernie kell, hogy nedves falaknak szárazzá tétele festés ált. feleslegessé tesz minden grundolást, s hulladék leválást. Ezen új találmányom a
BÁTORI MAGYAR ÚJ ENYV,
 mely kizárólag csak nálam kapható. — 100 kiló 25 korona. 27—

Vasuti menetrend.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7, 12 órákor és délután 1.15 órákor.
Zomborból Ujvidékre reggel 2.25 és 6.51 órákor és d. u. 3.51 óra.
Ujvidékről Zomborba reggel 2.45 és 7.55 órákor és d. u. 1.45 órákor.
Zomborból Bajára reggel 7.05 órákor és d. u. 12.57 és 4.05 órákor.
Ujvidékről Títre reggel 6.37 és d. u. 5.10 órákor.
Títről Ujvidékre reggel 3.32 és d. u. 1 órákor.
Hegyes-Feketehegyről Palánkára reggel 6.59 és d. u. 7.10 órákor.
Palánkáról Hegyes-Feketehegyre reggel 2.55 és d. u. 2.45 órákor.
Szabdkáról Óbecsére reggel 4.40 és d. u. 1.30 órákor.
Óbecséről Szabdkára reggel 4.10 és d. u. 1.10 órákor.
Szabdkáról Zomborba reggel 5 órákor, d. u. 2.02, 6.10 (gyors) és 6.25 órákor.
Zomborból Szabdkára reggel 4.40, 8.17, 11.27 és d. u. 8.40 órákor.
Szabdkáról Bajára reggel 4.50, d. u. 1.47 és 6.43 órákor.
Bajáról Szabdkára reggel 7.17, 10.32, és d. u. 7.43 órákor.
Óbecséről Ujvidékre reggel 4.40, 9.50 és d. u. 4.25 órákor.
Ujvidékről Óbecsére reggel 4.15, 8.55 és d. u. 5 órákor.
Budapestről Szabdkára reggel 7 (gyors), 7.15 és d. u. 2.40 (gyors), 3.10, 10.10 órákor.
Szabdkáról Budapestre reggel 5.05, 10.01 (gyors), 1.56, 6.05 (gyors) és 11.50 órákor. 2—

PÉNZ

4%-os
 törlesztéses kölcsönök nyújtok budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan ¼ értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.
Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évi terjedő időre gyorsan és diszcreten. Bank- és magánadósságok convertálása

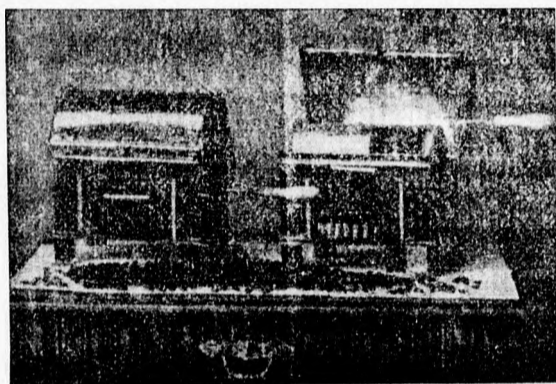
LANG SAMU

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca, 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.
 Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek.
 10-10 (Válaszbélyeg.)

Szenzációs találmánynak

van elismerve a mi kávépörkölő készülékünk, amelynek egyetlen háztartásból sem szabad hiányozni.

Ingyen!

Ingyen!

Kezelése egyszerű és mégis 70% megtakarítással jár, amennyiben a pörkölésnél semmi sem veszt erejéből a kávé, mert az **páramentesen pörkölő és hűti.**
 Egy pörkölő beszerzési ára 16 kor. és mi daczára ennek, **ingyen** küldünk minden megrendelőnek egyet, ha az egész országban elismert jöminőségű, itt felsorolt kávéfajtákból külön vagy vegyesen kísérletképp egy 5 kiló postacsomagot utánvétellel megrendel.

1 kg. Portorikó-kávé	1.30 frt.	1 kg. Gyöngy-kávé finom	1.60 frt.
1 „ Portorikó-kávé finom	1.50 „	1 „ Gyöngy-kávé legfinomabb	1.90 „
1 „ Kuba-kávé	1.70 „	A kávéhoz csomagolható:	
1 „ Kuba-kávé finom	1.90 „	¼ kg. Mandarin-tea	1.60 frt.
1 „ Mokka-kávé	1.40 „	¼ „ háztartási tea	1.25 „
1 „ Mokka-kávé finom	1.60 „	¼ „ Császárkeverék	2.— „
1 „ Mokka-kávé legfinomabb	1.90 „	1 csomag Törmelék	—39 „
1 „ Arany-Jáva-kávé	1.40 „	Czélünk ezen kedvezményekkel vevőkört és bizalmat szerezni.	
1 „ Arany-Jáva-kávé finom	1.60 „		
1 „ Arany-Jáva-kávé legfin.	1.90 „		

Fent említeti kedvezményben minden megrendelő csupán egyszer részesülhet:
VERTESI M. és FIA kávé- és teakivitel vállalat **Duna-Földváron.**

Borszivattyúk és borszűrők

valamint az összes pinczefelszerelési cikkek, nevezetesen:
 Amerikai GUMI-TÖMLŐK,
 rézesapok, borlefejtő edények, szellőzők, bormérők,
 Palaczkmosó, palaczköltő, dugaszoló és kupakoló gépek.
 Parafadugók, ónkupakok, palaczkok!

Schottola Ernő czégnél
 BUDAPEST, VI., Foneziér-palota.
 Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ALFA-SEPARATOR RÉSZV.-TÁRSASÁG

BUDAPESTEN

VI. LOMB-UTCZA 1.

Tejgazdasági gépgyár.

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.
Tejszövetkezetek és tejelek berendezése.
Árjegyzék, tervek és költségvetések díjmentesen.
Alfa Laval Seperatoraival eddig
több mint 600 első díjat nyertek. — Évi gyár-
tás körülbelül 60 000 darab 46—

RADITS LŐRINCZ PÉCSETT

1884. óta fennálló
kádár-telepe.

A kor követelményeinek megfelelőleg gazdagon
felszerelt műhelyével és nagy dongafa-raktárával

versenyen fölül áll.

A legkitünőbb anyagból készit
boros, sörös és szesz hordókat,
lajtákat, kádakat a legkisebbtől a legnagyobbig,
bármilyen mennyiségben, gyorsan, pontosan, lelki-
ismeretes kiszolgálás mellett a lehető
legjutányosabb áron
Elvállal úgy magános, mint üzleti vagy
Uradalmi pinceberendezéseket,
javításokat s minden e szakmába vágó munkát.
Kész hordókban állandó raktár.
Meghívásra bárhol megjelen. 31—

Óriási készlet továbbtenyésztésre és ne-
mesítésre szolgáló gyümölcsfák, sorfák, diszfák
és díszeserjék esemeteiből. Igen nagy készlet a
legjobb 30 fajta sövény-esemetéből. Magastörzsű
és bokoralaku kősziméte és ribizke a legfino-
mabb angol diszajtákból. Málnák, szamóczák.
Magastörzsű, futó és szomorú rózsák. Igen
nagy választék télálló évelő virágokból. Saját
termesztésű és valódi Eriurti konyhakerti és
virágmagvak. Magvak és évelő virágoknál min-
den 5 koronát meghaladó rendelést bérmentve
szállítunk. Árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.
Eötvös Lajos és Társai kereskedelmi kertészete
és magkereskedése Tarcal, (Zemplénn.) 17-30

Véd-
jegy.

A Zalathnai kénkovand-ipar
részvény-társaság

Brassói kénsav-
és műtrágya-gyára

ajánlja legjobb minőségű mindennemű
műtrágyáit

t.e. a gazdaközönség becses figyelmébe.
Ajánlatokkal készséggel szolgál a

KÖZPONTI IRODA

Budapest,
IV. Mária Valéria utca 7.

78—

Legújabb rendszerű

SZÉNSAVAS-

bor- és sörkímérő-készülékek, für-
dőkészülékek, (föltünést keltő gyógy-
eredményekkel) hűtő- és jéggyártó-
gépek és telepek, szikvizgyártó-
gépek, teljes berendezések és az
összes e szakmába vágó szükségleti
cikkek, továbbá **fémárúk**, nevezetesen
pincefölszerelési cikkek, **staniol**
palackkupakok kaphatók jó-
tállás mellett, kitünő minőségben.

Dr. Wagner és Társai

egyesült gyárak, mint betéti társaság

Budapest, IX., Tinódy-u. 3. Bécs, XVIII.
Tömeggyártás, tehát olcsó árak. — Ked-
vező fizetési feltételek.

Képes árjegyzék a gyár bármely osz-
tályából ingyen és bérmentve küldetik.
Nagyobb vidéki városokban jártas kép-
viselők kerestetnek. 47—

A „Lóhere“ védjegyű

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb

foszfor-sav-trágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány
és kapásnövény, kertivetemény alá,
valamint rét és legelő, főleg komló
és szőlőkre.

Ezen thomassalak hazánkban, a
legutóbbi években eszközölt trágyá-
zási kísérletek alkalmával, kizárólag
kitünő eredményt mutatott fel.

Csak a „Lóhere“ védjegyű thomas-
salak származik a csehországi
Thomasművekből.

A „Lóhere“ védjegy kezességet
nyújt az áru föltétlen
tisztasága, idegen anyagoktól való
mentessége és legnagyobb mérvű old-
hatósága tekintetében.

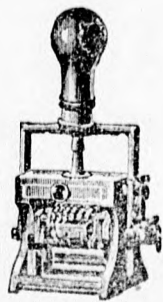
Árajánlatok, szakiratok és bármely
irányban kívánt felvilágosításokkal
készséggel szolgál a

Csehországi Thomasművek eladási Irodája,

Bécs.

Vezérképviselője Magyarországon:

LÁSZLÓ MARCZELL, Budapest, VI. Teréz-
körút 22. 78—

Hivatalos

bélyegzőket, pecsétnyomó-
kat, keletbelyegzőt, számo-
zó gépeket és minden e
szakba vágó munkát a leg-
jutányosabban készit az
Első magyar ruggyanta bélyeg-
zőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ vésnök

Budapest, VI. Váci körút 17. sz.

A Bácsmegyei

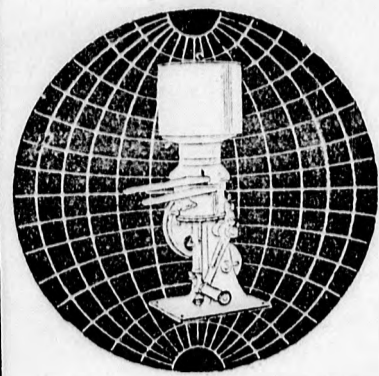
Gazdaszövetség szállitja.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

89—

Fontos a tejgazdaságban a GLOBE SEPARATOR.

Teljes tejszö-
vetkezeti be-
rendezések, ké-
zierő- és turbina
hajtásra, ugyszin-
tén mindennemű
tejgazdasági gé-
peket és eszkö-
zöket tejszálli-
táshoz, vaj- és
sajtgyártáshoz.

Legelőnyösebben szállit az Első magyar
tejgazdasági gép- és eszközgyár

FUCHS és SCHLICHTER

BUDAPEST, VI. Jász-utca, 7. sz.

Árjegyzék, költségvetések, tervek ingyen és
bérmentve.

Vaj kivétel! Friss vajat és turót évi kötés mel-
lett minden mennyiségben a legmagasabb áron
átveszünk. 43—

Gylimölcsöt,

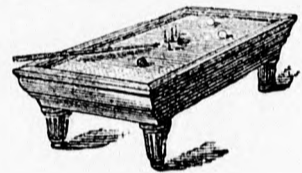
nemes fajta, télen át tartósat szállitok
utánvétellel, ab Budapest:

szeresika-, jeges- és reinett-
almát 100 drbonként 4 kor.
körtét 100 „ 6 „

Utolsó vasuti állomás megjelölését
kérem.

Perlesz Fülöp

Terézkörút, 4. a.

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep,
SZEGED, Boldogasszony-sugarút 58. sz.

Legújabb szerkezetű fordítható tekeasztalok
jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi
tekeasztalok becserelese méltányos áron. Teljes
kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és
javítása. Raktáron tart dákókat és mindenféle
kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen. 39—40

Szuperfoszfátot

STASSFURTI KAINITOT

szavatolt 12.4° tiszta káli — 23—24° kén-
savas káli tartalommal

Stassfurti káli trágyasót

szavatolt 40° tiszta káli — 74—76° kén-
savas káli tartalommal

kovasavas kálit

(dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű műtrágyafételeket,
azonkívül rézgaliczot (98—99%) elismert
kitünő minőségben legolcsóbban szállit a

„HUNGÁRIA“

Műtrágya, kénsav és vegyi ipar
részvénytársaság 90—

Budapest, V., Fürdő-utca 8.